Bemesten in de strijd tegen schimmels

In de rubriek Vasteplantenvaria geeft teeltadviseur Henk van den Berg zijn visie op actuele onderwerpen en belangrijke thema's in de vasteplantensector. Dit keer aandacht voor de gewasverzorging, vrij lastig in een nat seizoen als dit.

Tekst: Henk van den Berg
Fotografie: René Faas

Hoewel niet iedereen extreme regenval te verduren heeft gehad, is de groeiperiode voor de vaste planten over het algemeen vrij vochtig geweest. Is het geen regen, dan is het wel de hoge luchtvochtigheid. In combinatie met de matige wortels door de vele regen kan dat voor problemen zorgen. Schimmels krijgen in een zwak gewas gemakkelijk de overhand. Alleen maar verdiepen in de middelen die deze schimmels kunnen aanpakken, lijkt niet de goede aanpak.

PROBLEMEN

Problemen op dit moment met schimmels hebben meer te maken met de vatbaarheid van gewassen, dan met de schimmeldruk. Op veel plaatsten kan worden gesproken over secundaire aantastingen. Bij deze aantastingen gaan de steeds meer gebruikte DNA-scans de mist in. Op deze scans zijn de meest gevaarlijke ziekten te vinden, terwijl vrijwel altijd mag worden aangenomen dat dit niet de eerste oorzaak is van het probleem.

Vooral de schimmel Fusarium, die zeer vaak via de scan wordt aangetoond, zorgt voor vrij veel paniek. Fusarium is immers een gevaarlijke ziekte. In de bollenteelt is Fusarium een van de grootste ziekteveroorzakers. Toch weten de meeste tulpen- en narcissenkwekers dat bolrot en zuur voornamelijk omstandighedenziekten zijn en geen ziekten die je met een simpele bespuiting kunt voorkomen. Andere ziekten die je steeds meer tegenkomt zijn bladvlekkenziekten, al dan niet in combinatie met bacterieaantastingen.
Kortom, er worden zoveel schimmels op de monsters aangetoond, dat je je afvraagt waarom de plant nog leeft. Je moet dan haast de conclusie trekken dat het chemisch bestrijden van al deze schimmels een heilloze weg is. Natuurlijk zal je de primaire aantastingen van vooral Rhizoctonia en in mindere mate Phytophthora moeten aanpakken als ze het gewas belagen, maar ook hier geldt dat voorkomen beter is dan genezen.

AANPAK

Het belangrijkste advies is om geen curatieve middelen preventief in te zetten. Deze middelen werken wel goed en zullen het gewas in eerste instantie vrij gezond houden. De telers die deze middelen direct hebben ingezet lijken in eerste instantie gelijk te hebben, omdat de gewassen langer gezond blijven. Echter, de gewassen van telers die alleen preventieve middelen hebben ingezet, zijn net zo gezond. En zij hebben de sterke middelen (een groot deel van hun geld) nog achter de hand.
Met preventieve middelen worden niet alleen de belangrijkste toevoegingen bedoeld – zoals zwavel tegen echte meeldauw, Mancozeb tegen Phytophthora en valse meeldauw, en koper tegen bacterieziek – maar ook de bladbemesters. Bladbemestingen maken de plant harder en weerbaarder tegen schimmels. Het gaat niet eens om de dure toevoegingen; het steeds spuiten van bitterzout leidt al tot verharding en dus bescherming van het blad. Hiernaast kunnen bespuitingen met sporenelementen in een zwak jaar als dit verbeteringen geven.
Als desondanks toch nog een schimmel de overhand krijgt, is het van belang om heel secuur het juiste middel in te zetten. Voordeel van het eerst alleen preventief inzetten van beschermende middelen is dat goede middelen direct goed werken. Veel middelen zijn erg resistentiegevoelig en dus uitgewerkt als ze vanaf het begin zijn toegepast.

Blijvend scherp

Gewasbescherming is in een jaar als dit echt beschermen. Door de gewassen zo sterk te telen dat ze minder gevoelig worden, zal er minder snel een aantasting optreden. Een soms wel eens vergeten aspect in de strijd tegen schimmels is de bemesting. Een evenwichtig bemeste plant is duidelijk minder gevoelig dan een plant met verschillenende gebreken op het gebied van voeding. Wel blijft het van belang om op te letten. Door het gewas regelmatig te controleren kan tijdig worden ingegrepen met goede middelen en kan het gebruik van deze vaak dure middelen tot een minimum worden beperkt. Het bespaart geld, voorkomt resistentie en is beter voor het milieu.